

Handläggare: Riitta Sköld
Tfn: 08-508 09 307

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Folkölstillsyn på Norrmalm

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redogörelse för folkölstillsynen inom Norrmalms stadsdelsområde.

Ulf Bergh
Stadsdelsdirektör

Yngve Lindström
Avdelningschef

Sammanfattning

Från och med den 1 januari 2002 ansvarar stadsdelsnämnderna för folkölstillsynen i Stockholm. Inom Norrmalms stadsdelsförvaltning ligger ansvaret för tillsynen inom avdelningen för strategi och stöd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och stöd. Samråd har skett med beställaravdelningens och utföraravdelningens chefer samt med förvaltningens fältassistenter. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen.

Bakgrund

Nya bestämmelser för försäljning av folköl

Riksdagen beslutade den 1 juni 2001 om förändringar i alkohollagen. Lagförändringen innebär att nya bestämmelser för försäljning av folköl har trätt i kraft den 1 juli 2001. Med folköl avser man öl som har alkoholhalt mellan 2.25 och 3.5 volymprocent.

1. Anmälningsskyldighet

Lagförändringen innebär att den som bedriver detaljhandel med eller servering av öl skall anmäla detta hos kommunen där försäljningen sker. Anmälningsskyldigheten är nödvändig för att kommunen skall få kännedom om vilka som säljer öl och därmed kunna bedriva effektiv tillsyn. Anmälan bör ske på enklast möjligt sätt och kommunen skall informera handlarna om anmälningsplikten.

2. Eigentillsyn

Lagförändringen innebär att den som bedriver detaljhandel med eller servering av öl är skyldig att utöva egentillsyn och att utarbeta ett program för det. Där skall det framgå hur personalen får information om alkohollagens bestämmelser, vilka rutiner som tillämpas vid försäljning av folköl samt ansvaret och formen för ålderskontrollen.

3. Kommunens tillsyn

Kommunens uppgift skall vara rådgivning, information samt kontroll av försäljningsställens verksamhet och egentillsynsprogram.

4. Tillsynsavgift

Lagändringen medför att kommunen erhåller rätt att ta ut en tillsynsavgift av den som säljer folköl. Det får inte ske retroaktivt och storleken måste avgöras av kommunfullmäktige med hänsyn till självkostnads- och likställighetsprincipen.

5. Förbud mot försäljning

Kommunen kan förbjuda försäljningen eller meddela varning om bestämmelserna i alkohollagen inte följs.

Som tidigare gäller att folköl får säljas om:

- Verksamheten bedrivs i en lokal som är godkänd som livsmedelslokal enligt 22§ tredje stycket i livsmedelslagen (1971:511)
- Försäljning av matvaror bedrivs i lokalen (5 kap.6§ alkohollagen)
- Samt att folköl inte får säljas till den som inte fyllt 18 år (3 kap.8§ alkohollagen)

Kommunfullmäktiges beslut

Den 3 december 2001 beslutade kommunfullmäktige att från och med januari 2002 har stadsdelsnämnderna hand om tillsynen över folkölsförsäljningen enligt alkohollagen. Under år 2002 har dock socialtjänstnämnden kvar uppgiften att bereda förslag till beslut om administrativa ingripanden samt att företräda staden vid överklaganden till länsrätt, kammarrätt och regeringsrätt.

Avgifter för tillsynen fastställdes till 1000 kr per försäljningsställe.

Uppdraget att kontinuerligt följa upp kostnadsutvecklingen i syfte att justera avgiften i enlighet med självkostnadsprincipen finns också kvar hos socialtjänstförvaltningen.

Socialtjänstförvaltningens åtgärder

Med anledning av lagförändringen har socialtjänstförvaltningen skickat ut information till ett par tusen butiker i Stockholm som säljer eller kan tänkas vilja sälja folköl (bilaga 1). Tillsammans med informationen skickades även anmälningssblanketten (bilaga 2).

De inkomna anmälningarna har överlämnats till respektive stadsdelsförvaltning vid månadsskiftet januari-februari 2002. Utifrån anmälningarna kan stadsdelsförvaltningen upprätta ett aktuellt register samt få kännedom om de näringsidkare som säljer eller serverar folköl och som kan bli föremål för tillsyn.

Under år 2002 bereder socialtjänstförvaltningen - efter anmälan från stadsdelsnämnden - förslag till beslut om administrativa ingripanden enligt alkohollagen samt företräder staden vid överklagande till länsrätt, kammarrätt och regeringsrätt.

Socialtjänstförvaltningen kommer att erbjuda utbildning som omfattar lagstiftning, formalia kring tjänsteutlåtanden om administrativa ingripanden och en praktisk del med konkret tillsynsarbete. Utbildningarna har inte kommit igång än.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Vid månadsskiftet januari-februari 2002 har Norrmalms stadsdelsförvaltning mottagit 96 anmälningar som socialtjänstförvaltningen har registrerat. Därefter har en anmälan kommit direkt till stadsdelsförvaltningen. Samtliga 97 försäljningsställen har fått information om sina och kommunens skyldigheter (bilaga 1).

Avdelningen för strategi och stöd ansvarar för folkölstillsynen inom Norrmalms stadsdel. Förvaltningen föreslår att den tillsynsansvariga gör inledningsvis en kartläggning över hur försäljningsställen inom stadsdelsområdet tillämpar sitt egentillsynsprogram och vilket behov av information och rådgivning de har. Kartläggningen beräknas vara klar under hösten 2002. Utformningen och omfattningen av den fortsatta tillsynen inom stadsdelsområdet skall utgå ifrån det som framkommer av den utförda kartläggningen.

Förvaltningen föreslår att den tillsynsansvariga har hand om den praktiska tillsynen, informationen och rådgivningen gentemot näringsidkare, sköter registret över stadsdelens försäljningsställen, tar emot nyanmälningar, gör i ordning underlaget för tillsynsavgiften och kontrollerar att den betalas. Den tillsynsansvariga bereder också förslagen till beslut då administrativa ingripanden bedöms vara nödvändiga.

Förvaltningen anser att det är av stor vikt att den tillsynsansvariga etablerar regelbunden samverkan med förvaltningens fältverksamhet och den nyinrättade projektanställningen som drogförebyggare. Förvaltningen anser vidare att det är viktigt att man tillvaratar den kunskap och erfarenhet som finns i stadsdelen utifrån de olika projekt och arbete som har bedrivits och att tillsynen kopplas till stadsdelens övriga arbete med drogförebyggande åtgärder.

En lägasrapport lämnas till stadsdelsnämnden efter sommaren. Förvaltningens åtaganden, arbets- och uppföljningssätt samt utvecklingsområden för folkölstillsynen kommer att redovisas i den lokala verksamhetsplanen för år 2003.

Tillsynsavgiftens storlek är 1000 kr och intäkterna bokförs på avdelningen för strategi och stöd (konto 3130 0820 066).

Bilagor

1. Informationsmaterial som socialtjänstförvaltningen har skickat ut till försäljningsställen
2. Socialtjänstförvaltningens blankett för nyanmälan
3. Utdrag ur Svenska Kommunförbundets cirkulär 2001:68 "Ändringar i författning", alkohollagen **5kap** 6§, **6kap** 1§ 3§ 4§ 5§, **7kap** 5§ 8§ 13§ 19§ 21§, **8kap** 2§ 5a§, **9kap** 2§
4. Barnchecklista